

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K
J M É N E M R E P U B L I K Y

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Bohumíra Žídka a soudkyň JUDr. Zuzany Ihnátové a JUDr. Jany Palkovské v právní věci žalobců **a) Milana Ř.**, nar. xxx a **b) Blanky Ř.**, nar. xxx, oba bytem xxx, zastoupených JUDr. Markem Křížem, advokátem v Karviné-Fryštátě, Masarykovo náměstí 91/28, proti žalovanému **Vítu V.**, nar. xxx, bytem xxx, zastoupenému Mgr. Petrem Kaustou, advokátem v Ostravě – Moravské Ostravě, Čs. Legií 5, **o ochranu vlastnického práva**, k odvolání žalobců proti rozsudku Okresního soudu v Karviné č. j. 17 C 299/2013-202 ze dne 1. 6. 2016,

t a k t o :

I. Rozsudek okresního soudu se v odstavcích I. a III. výroku **potvrzuje**.

II. Rozsudek okresního soudu se v odstavci II. výroku **mění** takto:

Žalobci **jsou povinni** zaplatit žalovanému společně a nerozdílně náhradu nákladů řízení ve výši 20.288 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku advokátu Mgr. Petru Kaustovi.

III. Žalobci **jsou povinni** zaplatit žalovanému společně a nerozdílně náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 4.356 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku advokátu Mgr. Petru Kaustovi.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu, kterou se žalobci domáhali uložení povinnosti žalovanému zdržet se rušení hlukem nadměru přiměřenou místním poměrům, pocházejícím z provozu beachvolejbalového hřiště umístěného na pozemku parc. č. xxx v katastrálním území xxx (odstavec I. výroku), uložil žalobcům povinnost zaplatit žalovanému společně a nerozdílně na náhradě nákladů řízení částku 34.515 Kč (odstavec II. výroku), uložil žalobcům povinnost zaplatit státu náhradu nákladů řízení ve výši 2.400 Kč (odstavec III. výroku).

Proti rozsudku podali včasné odvolání žalobci. Vytýkali soudu, že § 1013 o. z. aplikoval na právní stav nesprávným způsobem. Okresní soud konstatoval, že z nesporného tvrzení účastníků je zřejmé, že v současné době žalovaný neprovozuje beachvolejbalové hřiště, a tedy nedochází k porušování vlastnického práva žalobců pronikajícími imisemi – rušení hlukem pocházejícím z hřiště tak, jak to žalobci ve své žalobě vytýkali žalovanému. Soud zaujal závěr, že v době rozhodování soudu nevnikají žádné imise na pozemek žalobců a tím pádem není důvod, aby soud nařizoval žalovanému zdržet se jednání, kterým může dojít k pronikání imisí. Dále okresní soud dospěl k závěru, že žalobě není možno vyhovět ani z toho důvodu, že není známo, v jakém rozsahu bude žalovanému sporná provozní činnost kompetentními úřady povolena či zda vůbec k příslušnému povolení dojde. Žalobci jsou přesvědčeni, že tyto úvahy jsou zcela neadekvátní rozhodování soudu v občanskoprávním řízení při aplikaci soukromoprávní úpravy. Již z § 1 o. z. vyplývá, že uplatňování soukromého práva je nezávislé na uplatňování práva veřejného. Okresní soud tedy postupuje nesprávně, pokud žalobu žalobců založenou na soukromoprávním institutu ochrany vlastnického práva vycházející z tzv. sousedských práv podřazuje úpravě veřejnoprávní uvedené ve zvláštních správních předpisech. Je zcela zřejmé, že vedle sebe běží řízení před stavebním úřadem, dalšími správními orgány, kde podle shodného tvrzení účastníků se domáhá žalovaný legalizace jím provedené černé stavby z hlediska správních předpisů, a toto řízení je ovládáno jinými principy než řízení o vlastnické žalobě. Okresní soud rezignoval zamítnutím žaloby na ochranu vlastnického práva žalobců a na základní principy soukromého práva, tj. ochrana vlastnictví. To vše za situace, kdy zákonná norma § 1013 o. z. uvádí v odstavci 1 větě druhé, že se zakazuje přímo převádět imise na pozemek jiného vlastníka, bez ohledu na míru takových vlivů a na stupeň obtěžování souseda, ledaže se to opírá o zvláštní právní důvod. Žalobci jsou přesvědčeni, že tato část právní normy se dá přímo aplikovat na jejich případ, když žalovaný bez jakýchkoliv zvláštních důvodů odvádí imise spočívající v hluku produkovaného provozem beachvolejbalového hřiště na pozemek ve vlastnictví žalobců, to vše za situace, kdy žaloba je projednávána od srpna 2013, stavební řízení k dodatečnému provedení

stavby probíhá od května 2013 a žalovaný vědom si námitek žalobců, neprovedl žádné opatření, aby zamezil či případně omezil pronikání jim produkovaných imisí na pozemek souseda. Zamítnutím žaloby pak okresní soud vzkázal žalobcům, že byť žalovaný neodstranil zdroj imisí – beachvolejbalové hřiště a ani s jeho odstraněním nezapočal, taktéž neprovedl žádné opatření k případnému omezení vnikání těchto imisí na pozemek žalobců, pak k ohrožení vlastnického práva žalobců fakticky nedochází a nelze mu tedy poskytnout ochranu. Tím, že okresní soud neposkytl vlastnickému právu žalobců ochranu a sdělil žalobcům, že mají vyčkat, zdali bude veřejnoprávními předpisy provoz žalovaného na beachvolejbalovém hřišti povolen či nepovolen, upřednostňuje úpravu veřejného práva před úpravou práva soukromého. V neposlední řadě je zde zjevně nepřiměřeným stanovisko okresního soudu s poukazem na ustanovení § 1013 odst. 2 o. z., že pro případ, že by došlo k veřejnoprávnímu povolení činnosti žalovaného na beachvolejbalovém hřišti, že už se nemohou domáhat po žalovaném zdržet se úředně povolené činnosti, ale pouze se mohou domáhat náhrady újmy. Jelikož se žalobci nechtějí stát jen pasivně přihlížejícími k znehodnocení jejich nemovitostí vlivem činnosti žalovaného, nemohou se spokojit s tím, že jsou soudem odkázáni na veřejnoprávní orgány, které postupují nikoliv podle soukromoprávních principů, nýbrž podle principů veřejnoprávních, přesně upravených ve správních předpisech, kde výkon vlastnického práva není tím základním principem při jejich výkladu. Je zcela evidentní z výsledků dokazování, že činností žalovaného při provozu hřiště dochází k znehodnocování vlastnictví žalobců, a to zejména tím, že výkon jejich vlastnických práv při užívání jejich rodinného domu a zahrady je minimálně omezován, ne-li zcela vyloučen výkonem vlastnického práva žalovaného při provozu beachvolejbalového hřiště. Žalovaný se netají svým úmyslem a tento deklaruje, že chce i nadále provozovat beachvolejbalové hřiště v bezprostřední blízkosti pozemku žalobců, přičemž žádným způsobem neomezuje pronikání imisí hluku. V této souvislosti poukazují na rozsudek NS sp. zn. 22 Cdo 1733/2004, ve kterém Nejvyšší soud poskytl ochranu vlastnického práva i proti budoucí činnosti souseda, která je i v budoucnosti způsobitelná přivodit újmu vlastnickému právu souseda. Domáhali se změny napadeného rozhodnutí tak, že žalobě bude vyhověno.

Žalovaný navrhoval potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného.

Okresní soud při svém rozhodnutí vyšel ze zjištění, že s pozemkem žalobců parc. č. 1856 sousedí pozemek žalovaného parc. č. xxx, to vše v katastrálním území xxx, na posledně označeném pozemku žalovaný umístil beachvolejbalové hřiště, přičemž ve stavebním řízení s tím dali žalobci souhlas. Protože stavební úřad zjistil v dubnu 2013, že hřiště není postaveno v souladu s projektovou dokumentací, neboť je provedeno ve větších rozměrech a v jiné, větší odstupové vzdálenosti od hranic pozemku žalobců, zahájil řízení o odstranění stavby, přičemž žalovaný oproti tomu požádal o dodatečné povolení stavby hřiště. V sezóně 2012 až 2014 probíhaly na hřišti sportovní zápasy, přičemž žalobci namítali, že hluk z těchto zápasů (údery do míče a křik sportovců a diváků) pronikají na jejich pozemek a omezují obvyklé užívání jejich pozemku.

Důvod, pro který soud žalobu zamítl, byl primárně ten, že žalovaný po delší dobu beachvolejbalové hřiště na dotčeném pozemku neprovozuje a žalobci nejsou v současné době nadměrným hlukem rušeni.

U jednání před odvolacím soudem žalobci namítali, že při udělení souhlasu se stavbou původního hřiště nemohli vědět ani předjímat, jak bude hřiště využíváno, že půjde nikoliv o soukromé, ale o komerční využití stavby. K dnešnímu dni není odstraněn zdroj imisí, tímto zdrojem imisí je hra na hřišti a žalovaná neudělal nic, aby k pronikání imisí k žalobcům nedocházelo. Oproti tomu žalovaný namítal, že již v době rozhodnutí soudu zásah v podobě pronikání imisí k žalobcům netrval a nadále netrvá.

Odvolací soud doplnil dokazování o obsah spisu Městského úřadu Bohumín, stavebního odboru, o dodatečném povolení stavby předmětného beachvolejbalového hřiště č. j. MUBO/22260/2013/Stav/Ra. Z rozhodnutí o dodatečném povolení stavby z 3. 4. 2015 bylo zjištěno, že uvedeného dne Městský úřad Bohumín, stavební odbor, jako stavební úřad dodatečně povolil stavbu beachvolejbalové hřiště na pozemku parc. č. xxx v katastrálním území xxx, předmětem dodatečného povolení stavby je již provedené rozšíření plochy hřiště o 2 metry na každou stranu bezpečné zóny (povolený rozměr hřiště 8 m x 16 m, zjištěný skutečný rozměr je 12 m x 20 m), povrchu propíraný písek v tloušťce 300 mm a změněna výška ochranných sítí pro zachytávání míčů 5 a 8 metrů a změněné umístění hřiště na pozemku parc. č. xxx. Celková zastavěná plocha hřiště je 240 m². Vodní nádrž bude sloužit pouze k účelu stavebníka, nikoliv návštěvníkům hřiště. Beachvolejbalové hřiště má skutečný rozměr 12 m x 20 m a bylo realizováno ve vzdálenosti 7,9 m od hranice pozemku parc. č. xxx a 4,5 m od hranice pozemku parc. č. xxx. Z rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru územního plánování ze dne 25. 7. 2016 bylo zjištěno, že na základě odvolání účastníka stavebního řízení – žalobců a) a b) proti předchozímu rozhodnutí stavebního úřadu odvolací orgán zrušil toto rozhodnutí městského úřadu Bohumín a věc vrátil stavebnímu úřadu k novému projednání. V rozsáhlém odůvodnění svého rozhodnutí se vypořádával s námitkami vznesenými účastníky řízení Milanem Ř. a Blankou Ř., některé z těchto námitek uznal jako důvodné s tím, že Městský úřad Bohumín se s nimi nevypořádal a uložil tomuto stavebnímu úřadu uvedené námitky vzít v potaz a vypořádat se s nimi. Teprve poté může být znovu rozhodnuto. Účastník stavebního řízení – manželé Ř. mimo jiné namítali nadměrný hluk na hřišti vznikající odrazy míče.

K provedeným důkazům žalovaný sdělil, že poslední rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje je jedním z motivů, proč hodlá vzít zpět žádost o dodatečné povolení stavby. Bere to tak, že mu podnikatelský záměr nevyšel, neboť potíží s tím souvisejících by bylo daleko více než z toho plynoucího užitku. K tomu namítali žalobci, že vezme-li žalovaný zpět žádost o dodatečné povolení stavby, bude situace taková, že se hřiště posune do původních rozměrů, ale bude o 2 metry blíže k jeho hranici.

Odvolací soud dospěl k závěru, že soud prvního stupně správně aplikoval ustanovení § 1013 odst. 1 občanského zákoníku. Žalobci se domáhali po žalovaném

jako vlastníku pozemku, na kterém je v rozporu se stavebním povolením postaveno beachvolejbalové hřiště, nechť se zdrží pronikání hluku na jejich pozemek, tento hluk je obtěžující, znemožňuje jim užívání zahrady a terasy domu, čímž je protiprávně zasahováno do jejich vlastnického práva. Jak je zřejmé z citovaného ustanovení, vlastník je povinen zdržet se mimo jiné vnikání hlukových imisí na pozemek jiného vlastníka (souseda) v míře nepřiměřené místním poměrům, pokud zároveň podstatně omezují obvyklé užívání sousedova pozemku. Pokud však již imise ustaly a k obtěžování nedochází, nejsou splněny hmotněprávní podmínky ochrany před nimi a předmět sporu tak odpadá. K takové situaci došlo v této věci. Není sporu o tom, že v období od léta 2012 do léta 2014 provozoval žalovaný beachvolejbalové zápasy na hřišti postaveném na svém pozemku. Hřiště bylo postaveno na základě rozhodnutí stavebního úřadu – rozhodnutí o změně využití části pozemku parc. č. xxx, druh pozemku jako zahrada na beachvolejbalové hřiště, toto rozhodnutí nabylo právní moci 19. 11. 2011. Žalobci si stěžovali na nadměrný hluk pronikající z tohoto hřiště na jejich pozemek využívaný jako zahrada rodinného domu a v tomto smyslu se domáhali rozhodnutí, kterým by žalovanému byla uložena povinnost zdržet se tohoto rušení žalobců. Zároveň probíhá stavební řízení o dodatečném povolení stavby, neboť stavební úřad zjistil, že hřiště bylo postaveno v jiných rozměrech, než původně bylo povoleno, když povolený rozměr hřiště byl 8 m x 16 m, fakticky bylo hřiště postaveno o rozměrech 12 m x 20 m. Bylo však zároveň zjištěno z výpovědi žalovaného, že od září 2014 právě s ohledem na probíhající stavební řízení hřiště neprovozuje, takže žádný hluk z něj na pozemek žalobců nevniká. Také z výpovědi svědkyně Věry Ř. [matky žalobce a]) bylo zjištěno, že od září 2014 je provoz na hřišti zastaven. Ani žalobci tvrzenou skutečnost nerozporovali. Odvolací soud ve shodě s okresním soudem dospěl k závěru, že za situace, kdy z předmětného beachvolejbalového hřiště nepronikají na pozemek žalobců žádné hlukové imise, které by bylo možno podřadit pod § 1013 odst. 1 o. z. (v míře nepřiměřené místním poměrům a podstatně omezující obvyklé užívání pozemku žalobců), nelze rozhodnout jinak, než žalobu zamítnout. Stručně řečeno totiž není žalovanému co ke zdržení se přikazovat. Neobstojí námitka žalobců, že do budoucna není vyloučeno, že žalovaný začne beachvolejbalové hřiště opět využívat a opět budou pronikat hlukové imise. Soud prvního i druhého stupně rozhoduje ve smyslu § 154 odst. 1 o. s. ř. dle stavu v době svého vyhlášení. Jestliže k dnešnímu dni imise z beachvolejbalového hřiště na pozemek žalobců nepronikají, nejsou splněny podmínky požadovaného rozhodnutí. Zákaz neoprávněného rušení vlastníka by přicházel v úvahu tam, kde rušení již sice přestalo, avšak existuje konkrétní nebezpečí jeho opakování v budoucnu. Dle názoru odvolacího soudu taková situace nenastala. Žalovaný ustal s provozem beachvolejbalového hřiště poté, co Městský úřad Bohumín, stavební odbor zahájil řízení o odstranění stavby – beachvolejbalového hřiště postaveného v rozměrech nad rámec předchozího územního rozhodnutí a poté, kdy bylo zahájeno řízení o dodatečném povolení této stavby. Uvedené řízení dosud není skončeno a s ohledem na důvody, které vedly Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor územního plánování ke zrušení předchozího rozhodnutí Městského úřadu Bohumín o dodatečném povolení stavby, není zřejmé, kdy a s jakými výsledky řízení skončeno bude. Ke dni rozhodnutí odvolacího soudu tak po dobu delší dvou let nedochází k rušení hlukovými imisemi ze strany žalovaného, takže uvažovat o tom, jaká bude situace po skončení stavebního

řízení shora označeného je pro tuto chvíli nadbytečné. Tento závěr odvolacího soudu je v souladu s dosavadní judikaturou NS (sp. zn. 22 Cdo 1147/2010, 2 Cdon 1626/96, 22 Cdo 2581/2011).

S ohledem na shora uvedené závěry bylo napadené rozhodnutí v odstavcích I. a III. výroku jako věcně správné potvrzeno (§ 219 o. s. ř.).

Odvolací soud změnil rozsudek okresního soudu v odstavci II. výroku. Žalobci byli v řízení před soudem prvního stupně procesně neúspěšní a v souladu s § 142 odst. 1 o. s. ř. by měli žalovanému jako procesně úspěšnému nahradit náklady řízení v plné výši. Odvolací soud však částečně aplikoval ustanovení § 150 o. s. ř. (jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele, nemusí soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti přiznat) a zčásti náhradu nákladů řízení procesně úspěšnému žalovanému vůči žalobcům nepřiznal. Byl při tom veden následující úvahou. Žalobci podávali žalobu v době, kdy beachvolejbalové hřiště bylo žalovaným provozováno, hluk na něm vznikající žalobci považovali za překračující míru přiměřenou obvyklým poměrům a z tohoto jejich pohledu byla žaloba důvodná. Do doby, než se jednoznačně vyjasnilo, že již beachvolejbalové hřiště není provozováno (výslech žalovaného u jednání dne 23. 3. 2015), odvolací soud žalovanému náhradu nákladů řízení vůči žalobcům nepřiznal, a to v souladu s § 150 o. s. ř. Od 24. 3. 2015 již byla náhrada nákladů řízení žalovanému vůči žalobcům přiznána, neboť žalobci mohli na danou situaci adekvátně procesně reagovat a na podané žalobě již netrvat. Pokud tak nadále činili, přičemž řízení skončilo jejich procesním neúspěchem, jsou povinni zbylé vzniklé náklady žalovanému nahradit. Žalovaný byl zastoupen advokátem, kterému přísluší odměna za tyto úkony právní služby – účast u jednání dne 13. 5. 2015 přesahující 2 hodiny (2 úkony po 1.500 Kč dle § 9 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb.), účast u jednání dne 29. 6. 2015 delší než 2 hodiny (2 úkony po 1.500 Kč), účast u jednání dne 17. 8. 2015 (odměna 1.500 Kč), vyjádření ke znaleckému posudku (odměna 1.500 Kč), účast u jednání dne 23. 5. 2016 (odměna 1.500 Kč) a dne 1. 6. 2016 (odměna 1.500 Kč), celkem činí odměna 12.000 Kč. Paušální náhrada výdajů za 8 úkonů právní služby činí $8 \times 300 \text{ Kč} = 2.400 \text{ Kč}$ dle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. Náhrada cestovného ke 3 jednáním v roce 2015 činí $3 \times 279 \text{ Kč} = 837 \text{ Kč}$ a náhrada cestovného ke 2 jednáním v roce 2016 byla přiznána ve výši $2 \times 265 \text{ Kč} = 530 \text{ Kč}$ (soud zde odkazuje na správný výpočet cestovních náhrad provedený okresním soudem), dále byla přiznána náhrada za promeškaný čas $5 \times 200 \text{ Kč} = 1.000 \text{ Kč}$. Celková částka 16.767 Kč se zvyšuje o 21% daně z přidané hodnoty na částku 20.288 Kč.

V odvolacím řízení procesně úspěšný žalovaný má v souladu s § 142 odst. 1 o. s. ř. právo na náhradu účelně vynaložených nákladů. Tyto náklady představuje odměna za 2 úkony právní služby (vyjádření k odvolání a účast u jednání) $2 \times 1.500 \text{ Kč} = 3.000 \text{ Kč}$ a paušální náhrada výdajů $2 \times 300 \text{ Kč} = 600 \text{ Kč}$, to vše zvýšeno o 21% DPH činí 4.356 Kč. Také tuto náhradu nákladů řízení jsou procesně neúspěšní žalobci povinni zaplatit žalovanému.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **lze podat** podle § 237 o. s. ř. dovolání k Nejvyššímu soudu v Brně ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení jeho písemného vyhotovení u Okresního soudu v Karviné.

Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 24. listopadu 2016

JUDr. Bohumír Žídek, v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Tereza Polášková